

L'Hostal

Gelida

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: Barri de les Cases Noves de Gelida, a sota, per un camí que va a cal Piula.
Alçada: 80

Coordenades:

Latitud: 41.44710337456
Longitud: 1.8535432219505
UTM Est (X): 404235
UTM Nord (Y): 4589026

Classificació

Número de fitxa 08091 - 274
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Conjunt arquitectònic
Estil / època: Modern Contemporani Popular
Segle XVIII
Autoria de l'element: Desconeguda
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Observacions protecció: Sòl de Protecció Especial (Pla territorial Metropolità de Barcelona, Pla Director Territorial de l'Alt Penedès). Pla Especial Paisatgístic 01 "l'Anoia" - Àrees de connexió natural (POUM)
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 001002600DF08G0001OW
Fitxes associades:
[Rellotge de sol de ca l'Hostal](#)
Autoria de la fitxa Martí Picas. INSITU SL

Descripció

L'edifici principal, de planta baixa i un pis, presenta una coberta a dues aigües amb el carener perpendicular a la façana principal orientada a sud-est. Disposa d'una ampliació per la façana posterior, consistint en una estructura de planta baixa més dos pisos, que es complementa amb un magatzem d'una sola planta situat a la façana nord-oest. A la façana sud de l'edifici principal, es troba un annex de planta baixa més dos pisos amb una coberta a un vessant, al qual està adossat un altre volum de planta baixa més un pis amb coberta plana. Adossats a la façana sud, hi ha diversos magatzems d'una sola planta amb terrat.

Els elements més interessants els trobem a la façana principal, on destaca l'arc rebaixat amb brancals i dovelles de pedra ubicat al centre de la façana lleugerament descentrat de l'eix que marca el carener de la coberta. La façana ha estat intervinguda a principis dels anys 2020 retirant l'arrebossat de la planta baixa i mostrant el parament de pedra de l'edifici sense devastar i cantoneres. Al pis s'obren quatre finestres, dues de menors als extrems i dues de més grans al centre, amb ampit de pedra totes, deixant l'espai al centre sota el carener pel gran rellotge de sol quadrangular.

Història

L'historiador Ramon Rovira ha realitzat un estudi detallat sobre la història de la masia, traçant la seva documentació més antiga fins a mitjan segle XVIII. A partir de l'anàlisi de la genealogia de les famílies que han posseït la propietat, Rovira ha reconstruït els esdeveniments històrics associats al lloc.

La història de la propietat de l'Hostal es pot seguir inicialment conegut com l'antic hostal i també com la casa de la recol·lecta, probablement servia per recaptar els delmes de la baronia de Gelida. Els senyors de Gelida, Domènec de Dalmau i d'Amat i el marquès de Cerdanyola, Josep Maria d'Arròspide i de Marimon, van vendre l'immoble l'any 1856 a la família Sàbat, originària de can Sàbat de la Pujada, per un preu de 2.125 lliures barceloneses. La línia de propietaris Sàbat va començar amb Joan Sàbat i Fossalba, passant per Josep Sàbat i Estella, nascut a Gelida l'any 1751, que es va casar l'any 1788 amb Teresa Alàs i Gol de Subirats. Aquest matrimoni va iniciar la línia de Ramon Sàbat i Alàs, qui va adquirir l'Hostal del barri de les Cases Noves de Gelida. Una altra branca familiar va començar amb Camil Sàbat i Sabaté casat amb Remei Tubella i Torrents, i els seus descendents continuaren la línia. Ramon Sàbat i Alàs va començar la línia de l'Hostal que va culminar amb Josep Galofré i Sàbat, que durant els anys cinquanta i seixanta va operar una fàbrica de gel en aquesta ubicació. Josep Galofré i Sàbat va ser alcalde de Gelida entre 1972 i 1979. Els descendents van vendre la propietat l'any 2000.

En relació amb un altre hostal a la baronia de Gelida, específicament a Sant Joan Samora (Sant Llorenç d'Hortons), documents històrics des del segle XVI indiquen la presència de dos hostals: can Bros, a la Beguda Alta, i l'Hostal, dit d'En Josa, a la Beguda Baixa, inicialment conegut com el mas Pèlag, amb una font important a la zona. L'hostal de la Beguda Baixa es menciona ja en documents del segle XVI com un lloc d'estada per viatgers del camí Ral. Un document de 1558 indica que l'hostal de St. Joan Samora era propietat d'Enric Despalau, senyor de Gelida.

L'origen de l'hostal de les Cases Noves estava relacionat amb el molí fariner de Cal Piula. Els pagesos que anaven a moldre el blat s'hostatjaven en aquest hostal.

Bibliografia

CARAFÍ, Mercè (1998). *L'Abans. Recull gràfic de Gelida, 1890-1965*. Efadós Editorial.

MOSEGUÍ, Jaume (2024). Catàleg de Masies i cases rurals; dins el Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Gelida. AJUNTAMENT DE GELIDA. 2024.

RIUS, Jaume (coord.) (2011). *Gelida. Retrats d'un temps*. Andana Edicions.

ROVIRA, Ramon (2004). Notes de toponímia i camins. Programa Festa Major 2004. pp. 22-27.

ROVIRA, Ramon (2004). "Una aproximació històrica de l'evolució de Gelida". Programa Festa Major 2004. pp. 22-28.

Enllaços d'interès:

[Programa de Festa Major 2004](#)

